

Як учителю підвищити навчальну мотивацію учнів?

1. При навчанні *необхідно враховувати запити, інтереси і прагнення дітей.* Необхідна умова для формування мотивації до навчання та пізнавальної діяльності в учнів - можливість проявити в навчанні розумову самостійність та ініціативність. Чим активніші методи навчання, тим легше викликати інтерес до навчання. Основний засіб виховання стійкого інтересу - використання таких питань і завдань, вирішення яких вимагає від учнів активної пошукової діяльності.

2. *Інтерес і радість мають бути основними переживаннями школяра в процесі навчання.* Цікавість, незвичайний початок уроку через використання музичних фрагментів, ігрові та змагальні форми, гумористичні хвилинки.

- Прийом «Приваблива мета»: перед учнем постає проста, зрозуміла і приваблива мета, при досягненні якої він виконує і ту навчальну дію, яку планує педагог.
- На початку уроку вчитель пропонує учням загадку і каже, що відповідь на неї буде обов'язково віднайдена уважними учнями на уроці.
- Після оголошення теми уроку дати учням хвилинку подумати над нею і усно продовжити речення: «Сьогодні на уроці я хочу повторити..., вивчити ..., розвивати ... і збагачувати ... для того, щоб ...».
- На уроці : «Чи знаєте ви, що...»

3. *Змінювати методи і прийоми навчання.*

- створення ситуації успіху через виконання завдань, посильних для всіх учнів,
- стимулювання цікавим змістом,
- навчальна дискусія,
- створення емоційних ситуацій тощо

4. *Включення учнів у колективну діяльність* через організацію роботи в групах, ігрові та змагальні форми, взаємоперевірку, колективний пошук вирішення проблеми, прийом «метод проб і помилок», надання учнями допомоги один одному.

5. *Гра є потужним стимулом інтересу* до навколишнього життя. Здавалося б, гра - справа лише маленьких дітей. Але практика показує, що це не так. Найбільш ефективною є ігрова мотивація в середньому шкільному віці: «Вірю - не вірю», «Так чи ні?», «Хто більше?», «Хто швидше?».

6. *Незвичайна форма подання матеріалу.* Це можуть бути і нетрадиційні уроки: урок - подорож, урок - казка, бінарний урок і т. д.

7. *Могутній стимул у навчанні «Вийшло!».* Відсутність цього стимулу, означає відсутність сенсу навчання. Потрібно вчити дитину розбиратися в тому, що їй незрозуміле. Одне велике завдання розбити на міні - завдання так, щоб дитина

змогла самостійно їх зробити. Якщо дитина в певному виді діяльності досягне майстерності, то внутрішня мотивація буде рости.

8. Зростання впевненості в собі, своїх силах сприяє посиленню внутрішньої мотивації.

9. Відзначати досягнення дитини. Необхідно помічати всі позитивні зрушення. В оцінюванні результатів дій учнів спиратися на минулий досвід досягнень дитини - автономний еталон (досягнення і невдачі учня порівнюємо з його попереднім досвідом успіхів і невдач).

10. Не карати за невдачу, невдача сама по собі є покаранням. Страх і напруженість ускладнює процес навчання. Невдачі знижують мотивацію.

11. У видах діяльності, які не представляють інтересу для учня, використовувати мотиви зовнішньої мотивації (мотивуючу оцінку, похвалу в присутності значущих людей, нагороду).

12. По можливості намагатися на уроці *частіше звернутися до кожного учня,* здійснюючи постійний «зворотний зв'язок» - коригувати незрозуміле або неправильно зрозуміле.

13. Ставити оцінку учневі не за окрему відповідь, а за кілька (на різних етапах уроку).

14. Постійно і цілеспрямовано займатися розвитком якостей, що лежать в основі розвитку пізнавальних здібностей: швидкість реакції, всі види пам'яті, увагу, уяву і т. д. Основне завдання кожного вчителя - не тільки навчити, а й розвинути мислення дитини засобами свого предмета.

15. Старатися, коли це можливо, *інтегрувати знання,* пов'язуючи теми свого предмету з іншими навчальними дисциплінами, збагачуючи знання, розширюючи кругозір учнів.

16. Важливий на уроці *позитивний емоційний настрій* через створення доброзичливої атмосфери довіри і співробітництва, яскраву й емоційну мову вчителя. У справі підвищення інтересу дитини до навчального процесу дуже важливий є контакт із дитиною і довірча атмосфера. Співпраця на уроці здійснюється через спільне вирішення проблеми або протиріч, евристичну бесіду, навчальну дискусію, виділення істотних ознак предметів, класифікацію, узагальнення, моделювання.

17. Розвивати в учнів віру в себе (в свої здатності контролювати ситуацію, у свою здатність вчитися краще) і очікування гарного результату в навчальній діяльності.

Розбирати кожну навчальну невдачу спільно з учнем, з уточненням її причин. Акцент робити на внутрішніх індивідуальних причинах: рівні розвитку здібностей і завзятості, наполегливості учня. Це те, що людина може змінити, доклавши свої зусилля для досягнення успіху.

18. Рефлексія, через оцінку власної діяльності і діяльності інших, оцінку результату діяльності, питання, що потребують багатоваріантних відповідей (наприклад, «Чому було важко?», «Що відкрили, дізналися на уроці?» І т.д.).

19. З'ясувати, **що є причиною низької мотивації учнів:** невміння вчитися або помилки виховного характеру. Після цього попрацювати з проблемними сторонами.

20. Використовувати **сучасні комп'ютерні технології та інтерактивні моделі** в сукупності з традиційними методами навчання.

21. Створювати **проблемні ситуації** на різних етапах уроку.

22. Організувати роботу з **виконання проектів і дослідницьких робіт** з використанням ресурсів Інтернет.

23. Для школярів **важлива сама особистість учителя.** Дуже часто навіть нудний матеріал, який пояснюється улюбленим учителем, добре засвоюється.